

Предметом навчальної дисципліни є економічні процеси та пов'язані з ними впливи на ефективність розвитку підприємництва.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять та виконання практичних завдань. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: систему факторів, що впливають на ефективність функціонування підприємництва; закономірності здійснення ефективного управління підприємством; особливості реалізації економічних відносин і підприємств; методи врахування, оцінки витрат та результатів діяльності підприємства; напрями та фактори підвищення ефективності розвитку підприємства.

Отже, дотримання всіх вимог які зазначені в даній роботі призведуть до підвищення рівня викладання економічних дисциплін в умовах глобалізації та європейської інтеграції України.

Перелік посилань:

1. Іванюта С. М. Підприємництво і бізнес-культура : навч. посіб. / С. М. Іванюта, В. Ф. Іванюта. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 288 с.
2. Мочерний С. В. Основи підприємницької діяльності : навч. посіб. / С. В. Мочерний, О. А. Устенко, С. І. Чоботар. – К. : ВЦ «Академія», 2005. – 280 с.
3. Шваб Л. І. Основи підприємництва: навч. посіб. / Л. І. Шваб. – К. : Каравела, 2006. – 344 с.
4. Скібіцька Л. І. Менеджмент підприємницької діяльності. Кн. 1. Організація бізнесу : навч. посіб. / Л. І. Скібіцька, О. М. Скібіцький. – К. : Кондор, 2009. – 896 с.

СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ В НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ

*Л.О. Меренкова, канд. екон. наук, доцент
Харківській національній економічній університет імені Семена Кузнеця*

Сучасний етап розвитку національної системи освіти України характеризується впровадженням компетентнісного підходу в навчальний процес, застосуванням особисто орієнтованих педагогічних технологій, спрямованих на розвиток у студентів логічного мислення, засвоєння загальних методів наукового дослідження, забезпечення зростання рівня духовної й загальної культури, розвитку особистості, її пізнавальних здібностей та професійних компетентностей.

Проблематику компетентнісного підходу у системі освіти досліджували В. Пономаренко, І. Драч, Н. Бібік, О. Локшина, О. Овчарук, Л. Пильгун, Г. Полякова, О. Пометун, І. Родигіна, Т. Смагіна, С. Трубачева, Н. Босак, О. Вознюк, І. Дроздова, О. Мамчич, М. Пентилок, Н. Талізина, Л. Шевчук та ін.

Згідно Національного освітнього глосарію компетентнісний підхід – підхід до визначення результатів навчання, що базується на їх описі в термінах компетентностей. Компетентнісний підхід є ключовим методологічним інструментом реалізації цілей Болонського процесу та за своєю сутністю є студентоцентрованим [5].

Студентоцентрований підхід передбачає розроблення освітніх/навчальних програм, які зосереджуються на результатах навчання, враховують особливості пріоритетів особи, яка навчається, ґрунтуються на реалістичності запланованого навчального навантаження, що узгоджується з тривалістю освітньої/навчальної програми. При цьому студенту надаються більші можливості щодо вибору змісту, темпу, способу та місця навчання [6].

Компетентнісно орієнтований підхід до навчання відрізняється від традиційного, який ґрунтується на регламентації діяльності, централізації контролю, орієнтації на середнього студента, надання готових знань, навчанні за зразком, вербальному викладенні, відтворенні. При традиційному навчанні використовуються лекція-монолог, читання, пояснення, демонстрація, відтворення. Студент запам'ятовує готову інформацію та відтворює її.

Компетентнісно орієнтоване навчання націлено на формування цілеспрямованою особистості, здатній до саморозвитку, на формування компетентностей. Студент визнається головним суб'єктом процесу навчання. Багато уваги приділяється самоконтролю. При компетентнісному підході використовуються активні та інтерактивні технології навчання.

Педагогічна технологія – це сучасні методи системного навчання студентів, які націлені на оптимізацію педагогічного процесу. Нижче наведені основні педагогічні технології, які можливо застосувати при реалізації компетентнісного підходу в навчанні студентів при викладанні еконо-

мічних дисциплін: технологія індивідуалізації навчання, технологія диференційованого навчання, технологія проблемного навчання, ігрові технології (ділові, рольові ігри, імітаційні вправи, ігрове проектування, індивідуальний тренінг, рішення практичних ситуацій та завдань та ін.), інформаційні технології, інтерактивні технології (мозковий штурм, «займи позицію», розігрування ситуацій у ролях, ток-шоу та ін.), дистанційне навчання, технології модульного навчання [3, 4].

Дистанційне навчання – отримання освіти без обов’язкової тривалої присутності слухача в стінах навчального закладу у чітко визначений час. Це нова, специфічна форма навчання, в якій поєднується інтерактивність, гнучкість, індивідуалізація навчання при забезпеченні його економічності. В умовах глобалізації та європейської інтеграції України дистанційне навчання надає можливість студентам отримати вищу освіту без відриву від виробництва або іншого виду діяльності, з’являється можливість одночасного навчання в українському та зарубіжному ВНЗ [1].

Негативними сторонами дистанційного навчання є відсутність очного спілкування вчителя й учня, з чого випливають труднощі в вихованні молоді; студенти не завжди само дисципліновані, свідомі і самостійні, як необхідно при дистанційному навчанні; для постійного доступу до джерел інформації потрібна якісна технічна оснащеність; нестача практичних занять і відсутність постійного контролю [2].

Перелік посилань:

1. Адамова І. Дистанційне навчання: сучасний погляд на переваги та проблеми / І. Адамова, Т. Головачук // *Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки.* – 2012. – Вип. 10. – С. 3-6.

2. Качмарчик С. Г. Переваги дистанційних технологій навчання у вищому навчальному закладі та труднощі на шляху до дистанційної освіти / С. Г. Качмарчик // *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природоохористування України. Серія : Педагогіка, психологія, філософія.* – 2013. – Вип. 192 (1). – С. 212-217.

3. Матвійчук Л. А. Огляд сучасних педагогічних технологій та їх впровадження в навчальний процес вищих шкіл / Л. А. Матвійчук // *Педагогічний дискурс.* – 2012. – Вип. 12. – С. 217-221.

4. Мірошніченко О. В. Інноваційні педагогічні технології як предмет сучасних наукових досліджень / О. В. Мірошніченко // *Зб. наук. праць Військового інституту Київського національного університету ім. Т. Шевченка.* – 2013. – Вип. 42. – С. 181-186.

5. *Національний освітній глосарій: вища освіта* / [авт.-укл.: І. І. Бабин, Я. Я. Болюбаши, А. А. Гармаш й ін. ; за ред. Д. В. Табачника, В. Г. Кременя]. – Київ : Плеяди, 2011. – 100 с.

6. Пономаренко В. С. *Проблеми підготовки компетентних економістів та менеджерів в Україні* [Електроний ресурс] : монографія / В. С. Пономаренко. – Харків : Видавничий Дім «ІНЖЕК», 2012. – Режим доступу : <http://competence.in.ua>.

УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ КОМП’ЮТЕРНИХ СИМУЛЯЦІЙ

К.С. Нестерова, канд. екон. наук

Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса

В умовах європейської інтеграції України постають актуальні питання модернізації методики викладання економічних дисциплін відповідно до загальноєвропейської практики. Доведено, що у процесі лекцій студентами засвоюється лише 20 % матеріалу, в той час як інтерактивні методи дозволяють опанувати понад 90 % матеріалу [1, с. 10]. Саме тому у процесі викладання економічних дисциплін у ВНЗ України слід відійти від застарілих форм навчання і максимально використовувати такі інтерактивні методи, як метод кейсів, дискусії, рольові ігри, тренінги тощо з метою створення творчої атмосфери під час заняття.

Програми дисциплін у ВНЗ Європи орієнтовані на формування аналітичних здібностей, вміння формулювати та обґрунтовувати судження, працювати у команді, тому передбачають активне використання у процесі навчання методу комп’ютерних симуляцій. Цей метод пов’язаний з використанням економічних ігор на базі комп’ютерних програм. Так, Національна школа цивільної авіації у Франції («ENAC»), яка є визнаним лідером у Європі з підготовки економістів та менеджерів у сфері авіації, у рамках підготовки курсу «Управління цінами» уклала угоду з представниками порталу «Економічні ігри» з метою розробки комп’ютерних симуляцій для студентів [2, 3]. Розроблені ігри спрямовані на створення студентами цінних стратегій для авіакомпаній відповідно до різних ринкових умов.

Такий підхід дозволяє студентам засвоїти теоретичний матеріал на практиці, оцінити результати рішень, що приймаються у процесі стимуляції. Наразі портал надає можливість безкоштовної участі в обмеженій кількості економічних симуляцій, але активно співпрацює з багатьма ВНЗ Європи і розробляє проекти на замовлення. Алгоритм використання методу комп’ютерної симуляції на прикладі роботи з порталом «Економічні ігри» представлено на рис. 1.